Ч. 96 (14.345). Львів, субота 2. травня 1936. Poczłowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504-060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. „ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Большевицька загроза для Америки.

ВАШИНГТОН, 1. 5. ПАТ. Шеф морської розвідки Пюлстен заявив у палаті послів, що **безпеці америк. фльоти загрожує протидержавна діяльність.** Заступник шефа морських операцій контрадмірал Тосіг ствердив, що остаточною метою совітів: реалізація комуністичних гасел по всьому світі; **агенти 3. Інтернаціоналу підтримують пляни світової революції, змагаючи до поваления теперішнього конституційного устрою Злучених Держав.**

84 ВОЄННІ СУДНА ТА 333 ЛІТАКИ.

ВАШИНГТОН, 1. 5. ПАТ. Комісія палати послів ухвалила нові кредити на фльоту у висоті 531.000.000 долярів. Мають за них збудувати 2 панцирники, якщо сигнатарі льондонського морського договору на це згодяться. Крім того комісія погодилася на будову 84 морських одиниць, з того 12 контрторпедовців і 8 підводних суден та 333 літаків. Число моряків збільшать.

Італійці заняли Сасабанег.

РИМ, 1. 5. ПАТ. Маршал Бадоліо телеграфує: Могутню лінію укріплень між Сасабанегом —Буляле, збудовану бельгійськими і турецькими старшинами, абісинці боронили з повною відвагою і завзяттям під командою деджака Насібу. Помимо того війська ген. Граціяні заняли вчора пополудні Сасабанег і Буляле.

На північному фронті дальше триває похід італійських кольон на Аддіс Абебу. Італійські відділи, що вирушили з полоси озера Тсана, заняли Дебру Табор, столицю провінції Бегемедер, давній осідок раса Касси.

ПЕРЕМОГА АРМІЇ ГЕН. ГРАЦІЯНІЯ.

РИМ, 1. 5. ПАТ. На західнім відтинку північного фронту італійці заняли Дебра Табор столицю провінції Бебемедер. На півдні генерал Граціяні після кровавих боїв здобув Булляфе. Абісинці боронились як льви; навіть італійський комунікат признає, що армія раса Насібу боронила Булляфе геройсько. Підчас боїв падав шалений дощ, який змінив цілу околицю в багнище. До міста Булляфе увійшов полк з корпусу генерала Агостіні. Військо генерала Фрусчі тріюмфально ввійшло до Сасабанег.

АБІСИНЦІ НЕ СТАВЛЯТЬ ОПОРУ?

АДІС АБЕБА, 1. 5. ПАТ. З Маєфуд (північний фронт) подають, що абісинська армія, призначена до оборони столиці, розбита; італ. кольони не стрічають опору. Змоторизована кольона увійшла на абісинську височину; вона порушатиметься без великого труду, як лише дістанеться на великий шлях, що лучить Адіс Абебу з Джібуті.

ВАЖКИЙ ТЕРЕН.

РИМ, 1. 5. ПАТ. На північному фронті італійські війська йдуть вперед; сподіються, що до тижня будуть в Аддіс Абебі. Італійське командування діяє обережно, щоби не втомити війська надто великими маршами, тому, що околиці в горах Федем і Ґоме дуже неприступні і машерувати в тих горах можна тільки в день. Всеж італійці переконані, що на дорозі до столиці Абісинії вже не стрінуть поважного опору абісинської армії, хіба перешкоди в терені.

АСМАРА, 1. 5. ПАТ. В середу італ. війська були в половині дороги між Дессіє та Адіс Абебою, вчора рано вирушили дальше. Шляхи дуже погані; тому війська посуваються дуже поволі; з огляду на це слід сподіватися, що італійці займуть Адіс Абебу не скоріше, як в половині найближчого тижня.

ҐАЗАМИ ЗЛОМИЛИ ОПІР АБІСИНЦІВ.

АДІС АБЕБА, 1. 5. ПАТ. Вояки з ціс. гвардії оповідають, що після 3-дневних завзятих боїв перемога перехилювалася на абісинську сторону. Третього дня італ. літаки закидали абіс. позиції бомбами з синявим ґазом; лише частина абіс. вояків, що мала ґазові маски, рятувала життя.

„БУДЕМО БОРОТИСЯ ДО КІНЦЯ" — заявив негус.

АДІС АБЕБА, 1. 5. Авісовому кореспондентові заявив негус, що його головні сили неушкоджені; що з малими винятками нарід є по його стороні та що навіть після упадку Адіс Абеби буде боротися аж до кінця.

ТЕМПО ПІДБОЮ АБІСИНІЇ.

РИМ, 1. 5. ПАТ. Буджетова комісія предложила парляментові звіт з буджету міністерства закордонних справ, у якому говориться, що англійці потребували 3 літ, щоб перемогти бурів, а французи аж 20 літ, щоб здобути Мароко. Зате італійці за 7 місяців знищили 6 армій в гористому і дикому краю, що більший від Німеччини та Франції разом узятих та де нема ніяких доріг. Італійці мусіли боротися не тільки з труднощами льокальними, але й міжнародніми. Звіт кінчиться заявою, що Італія не загрожує ніякій державі, бо вона бажає лише свого місця під сонцем.

АНҐЛІЙСЬКА СОВІСТЬ.

ЛЬОНДОН, 1. 5. ПАТ. Провідник лібералів, сер Сінклер виголосив учора в клюбі лібералів промову, в якій м. ін. сказав: „Є ганьбою, що Англія дозволяє, аби італійські літаки, які скидають бомби й пускають ґази на абісинських вояків, жінок і дітей, все ще мали у своїх збірниках нафту й бензину англійсько-перського т-ва".

ІТАЛ. КОРОЛЬ НЕ ПРИЙМЕ ТИТУЛУ НЕҐУСА.

РИМ, 1. 5. ПАТ. Міністерство преси і пропаґанди заперечує вістки, немовби король Віктор Емануель III. хотів проголосити себе цісарем Абісинії.

Страйк у еспанській та мексиканській маринарці.

МАДРИД, 1. 5. ПАТ. Еспанські моряки оголосили нині загальний страйк.

МЕКСИК. У торговельній маринарці вибух загальний страйк, до якого прилучились також портові робітники. Моряки жаліються на низькі платні.

Диплъоматичні відвідини.

Варшава, 29. квітня 1936.

Можна через недугу чи різні прикроці внутрішньо-політичного характеру відложити на кілька днів подорож, необхідну з оглядів міжнародньої куртуазії та сутню для інтересів держави; можуть взагалі внутрішні проблеми поважно впливати на міжнародню ситуацію держави — як це бачимо на яскравих прикладах сучасної Німеччини (що виграла міжнародньо через внутрішню консолідацію) і Франції (що програє міжнародньо через зростаючу внутрішню боротьбу). Але не можна усунути самої проблеми: де найти собі місце у нинішньому міжнародньому хаосі та як оминути найбільшої з усіх загроз, бо ту загрозу, що випливає з геополітичного положення країни.

Ті хвилюючі питання були безперечно вихідною точкою для обох дипльоматичних відвідин, що їх пережила Польща в останньому тижні. Подорож прем'єра Косцялковського до Будапешту була формально ревізитою прем'єрові Ґембешові. Може й дійсно правду мають ті інтерпретатори тієї подорожі, для яких вистарчає той офіціяльний куртуазійно-формальний характер відвідин польського прем'єра у столиці Мадярщини та які покликуються на відсутність п. Бека у будапештенських нарадах, як на доказ, що до ніяких конкретних постанов там не дійшло. А проте нема ніякого сумніву, що ця подорож над Дунай, так само як попередня подорож п. Ґембеша над Вислу, — стояли у найтіснішому звязку з хаосом, що його викликав в Европі Версай і спроби його петрифікації за всяку ціну. І саме ця подорож перестерігає перед трафаретними поглядами, яких радо тримаються люди, що волять готовими формулами упрощувати собі оцінку складних явищ і подій.

До таких трафаретних поглядів належить поділ Европи на ревізіоністичні й антиревізіоністичні держави. Що Польща, кровно зацікавлена у тому, щоб її державні границі остались ненарушні, без амбіцій поширювати їх в якім-небудь напрямку (чи за Опольською Шлеськ Польща йшлаб на війну?!), — наблизилась до Мадярщини, кровно заінтересованої в поширенні своїх границь, — що обидві ті держави, з яких одна проклинає імя Вільсона й Клемансо, друга благословить їх, — находять спільні точки їх практичного зацікавлення істнуючим станом в Европі, то це вказує наглядно, що 1) ревізіонізм є поняттям, яке торкається лише територіяльних границь і 2) *що нема взагалі не тільки ніякого певного, вже істнуючого, поділу держав Европи, але й нема навіть критерія їх евентуального поділу.*

Очевидно: істнує військово-політичний союз Польщі з Францією і Румунією і нема мови, щоб Польща виступала явно та славно проти Малої Антанти (читай: Чехословаччини), звязаної військово-політичним союзом з тією самою Францією. А проте фактом є, що польська публіцистика так далеко зайшлась у своїх симпатіях для мадярського ревізіоністично-ревіндикаційного розгону щодо Підкарпатської Руси (про що недавно окремо писав на цьому місці д-р Ст. Барай), що такий д-р Ян Бобинський, видавець і редактор „Нашої Шпильвосці" („мадярський сим

великого батька", проф. Міхала Б., б. галицького намісника — політик так само заїлий і примітивний, як і крикливий), скликав навіть сходини, на яких його приятелі ділили шкуру живого ще чехо-словацького медведя. І так само фактом є, що той чехо-словацький приятель Франції, за згодою другого такого приятеля — Румунії — впускає на Закарпаття совітських старшин та інженірів, як видимий знак смертної небезпеки для Польщі — теж французького приятеля й союзника!! Щож тут казати про стабілізацію відносин, про систему збірної безпеки чи систему двосторонніх союзів, коли фактом є, що держава, яка находиться між двома такими приємними сусідами, як большев. Росія і гітлерівська Німеччина, — мусить тремтіти за свою екзистенцію та не оглядатись на ніякі скрупули, коли річ іде про те, щоб протидіяти небезпеці — повторення трагедії II-ої пол. XVIII. ст.!

Чи дивниця, що премієра Косцялковського витали, приймали і прощали в Будапешті з королівськими гонорами та з нефальшованими виявами захоплення, як того гостя, що серед такої абсурдної міжнародньої ситуації „може" (гіпотетичне, умовне й непевне „може", але всетаки повне потенціяльних можливостей) — причинитись до здійснення тужливих ідеалів усього мадярського народу?! І чи дивниця що премієр Косцялковський скоротив свій побут у Будапешті та мерщій поспішав, щоб борони Боже не спізнитися на бенкети, паради і наради, влаштовані у Варшаві з нагоди відвідин бельгійського премієра Ван Зелянда, що приїхав туди з тих самих мотивів: пошуканки виходу з найбільш хаотичної і заплутаної ситуації, в якій находиться Европа від часів післянаполеонівського періоду, у дні відкриття віденського конгресу!

„В теперішній хвилині розгривається (в Европі) драма... Впродовж останніх тижнів зазначилось деяке вспокоєння, але це хвилева перерва. На мою думку — ніщо не упрaвильнене... Все діється, наче в тіні грізних хмар, що закривають овид Европи... Помагаймо самі собі, а Бог нам допоможе..."

Ось які слова почули польські журналісти від премієра Бельгії. Слова — навіяні глибоким песимізмом, пройняті журбою за будучність Европи, далекі від привичних, дипльоматично вигладжуваних формулок, що ними звичайно кормлять своїх громадян сучасні державні діячі. Формально подорож п. Зелянда це теж ревізита на недавні відвідини п. Бека у Брюселі. Але одна і друга подорож — це не тільки пуста виміна чемностей. Бельгія і Польща — це справді держави, які мають чимало спільних турбот. Передовсім обі держави мають найбільше підстави — як ворню лякатися ситуації, в якій булиб залежні *виключно* від французької протекції. Бельгія і Польща знають (Бельгія на підставі досвіду з літ 1914—18, Польща на підставі історії своїх поділів), що заки наспів французька поміч — край може бути зруйнований. Для Бельгії перемарш німецьких військ, для Польщі перемарш або німецьких або російських (проєкт східного пакту п. Барту!) — це втрата території та суверенности. Для обох держав версайська система і формула збірної безпеки не є благодаттю, — хоч Польща взагалі цієї формули не славить, а Бельгія й назовні підтримує. І тому бельгійський король їздив до Льондону, а вся міжнар. преса гуділа про його посередницьку місію між Римом і Льондоном (швидко потім дійсно подався і до Риму). І тому тепер польська й чужинецька преса добачує у відвідинах п. Бека у Брюселі та п. Зелянда у Варшаві — спробм шукати доріг відпруження між Польщею та Францією з одного боку і Францією та Німеччиною з другого.

Що в усіх тих поголосках правдиве, хто і у яких справах посередничить та про що йде мова у нарадах, для яких формальні притоки й шумні паради є тільки дипльоматичним параваном, — усе це — хоч як цікаве — зводиться до одного: до пошуканок виходу з хаосу, який усе ще триває. І покищо ніякого ще ясного виходу нема і не видно.

ік.

Нова нагінка румунських шовіністів.

Активність нашого селянства і „політиканство" нашої молоді. — До муравлиної праці!

Чернівці, квітень 1936.

Українська мова, якою говорить один міліон народу в Румунії, якої не викладають уже 15 років в ніодній народній, середній або високій школі, не дається викорінити. Наша мова не завмирає. Навіть у таких відсталих та розкинених гірських селах Мармарощини та рибацьких селищах на побережжі Чорного Моря, де українська мова окружена чужими мовами. Лише завдяки цій великій відпорности українського народу можна пояснити собі, що всякі асиміляційні пляни не осягнули мети. Правда, вдалося почасти „винародовити" школярів, що виховувались по чужих школах (бурсах), вдалося почасти „змінити національність" державних урядовців (професорів, священиків), — але не вдалося засимілювати народу.

Цей наглядний неуспіх тривожить шовіністичну букарештенську пресу, яка своїми сенсаційними видумками про „рутенську ірреденту" підбехтує уряд до дальших репресій: домагається скасування останків наших просвітних організацій.

Один із тих столичних „донощиків", старечий „Універсул" відкрив новий вияв „рутенської ірреденти". Цим разом предметом його нагінки не є учитель, але таки селянин.

„Є ще на Буковині агенти українізму (!) — так нарікає „Універсул", — які стараються ділати проти державних інтересів".

„Тому, що по державних школах не навчають рутенської мови (це вже навіть сам „Універсул" признає!) — згадані агенти (!) заохочують селян відкривати приватні українські школи". „Їх наміром є не так навчання української мови — як закоренити дітям ненависть до румунів".

Далі журиться наш донощик, що: „таке навчання української мови не осягне ніяких успіхів — бо її викладають люди без педагогічної освіти". І наводить „такий один зимовний випадок": Шапко Андрій, селянин, що має лише кілька кляс народної школи, вдержує тайні курси української мови". „В селі Оршівці (певно

о. О. ПРИСТАЙ. 12

В АМЕРИКАНСЬКОМУ ВАВИЛОНІ.

Вже від самого початку не припала мені Америка до серця, та не так Америка, як наша американська церква з її парохіянами, кураторами, звичаями й обичаями. А вже найбільше гнівала мене наша українська молодь, народжена в Америці, що немов жиденята, постійно і всюди — вдома, на вулиці, на сходинах або на забаві — говорила між собою тільки по англійськи! Зрештою і старші наші громадяни дуже часто вживали між собою без потреби англійську мову. Мені направду здавалося, що це не мої брати і не мої парохіяни, а я не їх душпастир. Здавалося, що я вліз між чужих людей, що з милосердя прийняли мене до себе. Вониж часто говорили незрозумілою мені мовою і мабуть насміхалися з мене. Можливе це й не було так погано, але на мене робило це дуже прикре враження. Огірчений сам на себе за те, що не вмів по англійськи, постановив я за всяку ціну вивчитися в якнайкоротшому часі англійської мови. Бо не хотів дальше бути посміховиськом для чужих і своїх та німаком серед людей з язиками.

Також у церкві було воно тут якось зовсім інакше. Підчас богослужень не було видно тієї побожности, ревности й щирости в молитві та у співі, що я її бачив в Старому Краю. Всюди лише саме панство! Особливо ті пані з капелюхом набакир і з волоссям, що нахабно виглядало з-під капелюха! Вони мали на собі такі сукні, що лежали на них, немов завішені на стовпі. А їх хід виглядав, наче б вони місили ногами болото. Це все було якесь дивне, несмачне, смішне й неприродне. Пригадувало собою паяців. Тому я мимохіть вертався споминами до старої батьківщини, де між народом панувала щирість і простота. Гарна народня ноша чарувала собою. В жінок чепурно завязана хустка на голові, а в дівчат дбайливо сплетена коса, що звисала аж до пояса, та ще й барвистою биндою була на кінці прикрашена.

Не знаю, як там хто, але як я згадував в Америці свій Рідний Край у цілій його чарівній красі, то не раз і не два стали мені в очах сльози.

6. ПАРОХІЯ З АМЕРИКАНСЬКИМ УСТРОЄМ.

Хто не вміє попувати,
Хай іде до Америки практикувати.

Не довго довелося мені тішитися „світлою" парохією зі сорок родинами і без власної хати та засобів до життя. По трьох тижнях побуту в Сент Клер, дістав я від єпископа грамоту на місіонарську посаду в Мек Аду, у стейті Пенсильванія. Туди я приїхав дня 18. грудня в товаристві о. І. Велигорського, що мав мене ввести в урядування. Ця нова парохія була старша, більша й багатша. У Мек Аду були дві церкви. Стара деревляна зробилась уже замала і тимсамим невигідна для постійно зростаючого числа парохіян. Тому її, як і все старе, усунули в кут. Замісць неї побудували нову церкву, що була напів деревляна, а напів мурована, бо стіни зверху були з цегол, а в середині з дощок. Будову нової церкви були тоді вже майже зовсім закінчили. Мали ще тільки вигладити цемент на стінах, усунути руштування і т. п. Побіч церкви стояла гарна резиденція для священика, а біля неї невеликий клаптик мурави. Також довкола церкви було досить вільного простору на процесійні обходи. Це давало цілком інший вигляд церкві й приходству. Взагалі все було тут більше схоже на парохію.

Ця зміна була для мене дуже приємна. Знову почав я почуватися священиком! Мав я також зайняття в парохіяльній школі, приміщеній під церквою. В Америці для ощадности будували церкви так, що під ними були в підземеллі приміщення для парохіяльної школи. Діти ходили вдень до англійської прилюдної школи, а вечором в 5-ій годині до нашої приватної. В парохіяльній школі вчив їх дяковчитель по українськи читати й писати та церковного й світського співу. А священик кілька годин на тиждень навчав їх релігії. Отже всеж була якась робота.

Як у Сент Клер, так і в Мек Аду представив мене о. Велигорський передовсім моїм майбутнім „настоятелям", чи пак кураторам. Їх було тут стільки, як усіх апостолів уже разом з Юдою, себто 12. Шість з них було з галицької сторони, а шість з мадярської, бо в парохії жили парохіяни з обох боків Карпат. Було тут 90 родин мадярських руснаків і майже стільки родин галицьких лемків. Ця парохія істнувала вже неповних 12 років, значить належала до старших, якщо взяти під увагу, що наша заокеанська еміграція була тоді ще досить молода. До мого приходу душпастирювали в Мек Аду виключно священики з мадярського боку. Щойно я був перший галицький душпастир у мекадунській парохії.

(Далі буде.)

Чернівці?) відкрив він приватну школу і навчав там дітей лише української мови". „Жандарми перетрусили його помешкання і найшли більше число українських читанок, друкованих за кордоном". „Якщо нам відомо, це не одинокий випадок на Буковині, де селяни вчать своїх дітей по українськи".

Чи навчання одної мови є вже протидержавною акцією? Таке питання може повстати хіба тільки в хорій уяві редакторів засліпленої шовіністичної преси.

Але нам кажуть ці випадки дещо більше; вже самі селяни добачують конечність мати по своїх селах хочби лише вечірні курси української мови.

Українських священиків та учителів, які дбали про навчання української мови, поперекидали в глибину Румунії.

Знову емерити покинули села, щоб в місті могли дістати пенсійну надвишку та спокійно могли доживати свого віку.

Студенти рідко вертаються до рідних сіл; деякі воліють в місті стати новітніми „шомерами — безробітними", приняти малу державну „посаду". А є ще й такі, що не скінчивши студій стають фальшивими апостолами. Замість вернутися до свого села і стати таким відважним організатором, як цей селянин із Оршівців, деякі молоді люди „хорують" на диктатора або „ідольога"... Вигідніше вести „високу політику" та розділювати відсотки націоналізму, як вести цю важку, дрібну, мурашину роботу по селах. Тому не дивно, чого переслідують саме таких селян, а лишають в спокою „гура-патріотів".

Завданням нашого студентства є підсилити просвітну діяльність „Української Школи" та оживити „Українську Бесіду" (де засіли здебільша студенти) і не відмовлятись від праці по селах станом облоги!

Стан облоги був і перед 4 роками але тоді по читальнях було більше руху! Нині, в тім самім положенні находяться установи, що працюють і такі, що лише „фігурують" на папері.

Спокійно ждати на „краще майбутнє" і вдоволятись тим, що „село останеться всетаки національним" є в даних обставинах не лише погубною „тактикою", але самообманом!

В такім ожиданні кращого завтра минуло 15 літ, в яких ми не осягнули нічого. А скільки втратили? Краще і не згадувати. „Українська Школа" досі не могла видати своєї читанки, ані заснувати в бурсі „Федьковича" хочби приватної народної школи!

І не звежаючи на цей загальний застій, у дзвін на тривогу бє не тільки румунська преса, але й союз румунських учителів та професорів тому, що „рутенізування" ще не зліквідоване!

Перед тижнем „Союз румунських учителів" у Чернівцях звернувся до міністерства наук за допомогою на дальшу „боротьбу проти рутенізування румунів" (?!)

А в Семигороді, в місті Тімішоара, відбувся у квітні ц. р. конгрес середношкільних професорів, на якім обговорювали теж справу „відчуження Буковини".

„Буковинський делегат" проф. Тома (в дійсности родом із Молдави) з жалем ствердив, що 99 відсотків учнів приватних шкіл (Чернівці), це „меншини", а більше як 50 відсотків учнів державних середніх шкіл (Чернівці) це також меншини.

Проф. Тома домагався, щоб скасувати приватні школи та слідити за позашкільною діяльністю меншинних учителів і професорів.

Конгрес приняв резолюцію проф. Томи, ухвалив „боротись за встановлення квоти (1/4) — „нумерус клявзус" — для середніх шкіл та висловився проти іменування нових професорів зпоміж не румунів.

І не звважаючи на ці ухвали (ми подали лише кілька) на конгресі ствердили, що нема в Европі держави, в якій меншини використовувалиб свої права в такій мірі, як в Румунії. Чи це не глум? О—ко.

ЗАНЯЛИ АДІС АБЕБУ?

ЛЬОНДОН, 1. 5. ПАТ. З італійських джерел прийшла, покищо непотверджена, вістка, що італ. відділа, зложений з гренадирів, чорних сорочок, артилерії та технічних військ нині рано увійшов до Адіс Абеби.

КОРОЛЬ ФАРУК ІДЕ ДО ЄГИПТУ.

ПАРИЖ, 1. 5. ПАТ. Вчора в год. 21.55 прибув з Льондону до Парижа, новий король Єгипту, Фарук. Йому товаришить його опікун Гусайн Бей, б. шамбелян покійного короля Фуада. В год. 23-тій король відїхав до Марсилії, звідкіля кораблем відїде до Єгипту.

ЖЕРТВИ ЄГИПЕТСЬКИХ ЗАВОРУШЕНЬ.

КАЇРО, 1. 5. ПАТ. Вчора померли дальші 3 особи, ранені передвчора підчас подій у Сінфуаті; разом згинуло вже 10 осіб.

НАРАДИ БРИТІЙСЬКОГО УРЯДУ.

ЛЬОНДОН, 1. 5. ПАТ. На вчорашній конференції уряд займався квестіонарем для Німеччини та положенням в Австрії. Змісту квестіонаря ще остаточно не вирішили — погодилися лише щодо кількох точок, які закомунікують нім. урядові на початку найближчого тижня.

НАРАДИ НАД ДАРДАНЕЛЯМИ.

ПАРИЖ, 1. 5. ПАТ. Мін. Флянден конферував вчора з грецьким послом Політісом про становище до ремілітаризації пролива.

СЕЛЯНСЬКІ ЗАВОРУШЕННЯ НА ЛИТВІ.

БЕРЛІН, 1. 5. ПАТ. З Ковна повідомляють, що для здавлення селянських заворушень і для ослаблення діяльности противників теперішнього уряду, литовський уряд назначив Шумкіса спеціяльним делегатом, якому підлягалоб пять повітів. Військовий суд засудив 7-ох членів тайної організації Вальдемараса на 1—5 літ вязниці.

У ПАЛЕСТИНІ.

ЄРУСАЛИМ, 1. 5. ПАТ. Підчас вчорашньої демонстрації 26 осіб ранили, в тому 9 поліцаянтів. У Гайфі вибухнуло кілька бомб, які одначе не потягнули жертв.

Англійський високий комісар отворив левантинські торги у Тель Авів; не було ніяких інцидентів.

Як виглядає приєднування членів „самоуправних" польських молочарень?

(Голос з краю).

Нервова і галаслива акція в справі закладання польських молочарень там, де вже віддавна істують українські кооперативні молочарні, поступає на крок дальше: зачинають приєднувати членів. Як це „приєднування" виглядає, видно з членської заяви приступлення до „Спулдзельні Млечарской", що його поширюють у краю.

Виглядалоб на перший погляд, що заява як заява і нічого незвичайно в ній не може бути. От, кажуть, підпишіть газдо, що будете носити молоко — та чи справді там більше нічого нема? Хто не вміє читати, той не знає нічого про всі ті зобовязання, що їх з підписанням заяви затягає член на себе.

Возьмім напр. під увагу точку 8-, поміщену при кінці заяви. Може й умисно поставлено її так незамітно, щоб не страшити нею людей. Там сказано: „**На випадок продажі молока чи молочних перетворів або яєць особам третім поза кооперативою без згоди управи зобовязуюся вплатити на запасний („засобови") фонд кооперативи добровільно і зараз на заклик управи кооперативи умовну кару до висоти всіх заявлених удялів**". А далі: „Всі спори між мною і кооперативою буде рішати суд у місці осідку кооперативи".

Наведене вище зобовязання говорить найліпше само за себе. Як хто підпише таку заяву, свідомо чи несвідомо, і потім опамятається та не схоче бути членом польської молочарні, то так легко йому це не прийде: треба буде наперед **заплатити кару у висоті заявлених удялів!** Хто з селян має ще гроші і на такі кари?!

А що буде, як така кооператива збанкротує? А порука в ній є кількакратна!

Нехайби всі, що їм забагається нової „спулдзельні", замість своєї кооперативи, добре застановилися, які чекають їх наслідки.

З українського життя у Варшаві.

ІНАВГУРАЦІЯ ВИКЛАДІВ ПРОФ. ДОРОШЕНКА

(ктв) В середу 29. квітня в головній авлі Університету Й. Пілсудського у Варшаві відбувся врочистий інавгураційний виклад проф. Дмитра Дорошенка, запрошеного на надзв. катедру загальної історії християнської церкви при Студії Православної Теольогії У. Й. П.

Церемонію розпочав о. архимандрит проф. Весденас, що в заступстві хорого декана Від. Правосл. Теол. митрополита Діонисія, ввів новоіменованого професора на доручену йому катедру, відчитавши його життєпис, де між іншим підкреслено великі заслуги проф. Д. Дорошенка для української державности та історіографії.

Опісля проф. Дорошенко виголосив інавгураційний виклад, який розпочав піднесеним заслуг свого попередника і товариша, п. п. проф. Василя Біднова.

В інавгураційному акті взяли участь професори Виділу Правосл. Теольогії, єпископ Сава, члени Українського Наук. Інституту, запрошені гості й численна академічна молодь

ВІДЧИТ РЕД. БОНЧКОВСЬКОГО.

(ктв) Заходами „Оріенталістичного Кола Молодих" при Східному Інституті відбувся у вівторок 28. квітня відчит В. Бончковського, редактора „Бюлетину Польсько-Українського" на тему „Поляки на кресах". Референт вияснив на вступі, що говоритиме на цю тему тому, що вважає її за один з важливих, необговорюваних ще комплексів загальної української проблеми в Польщі. Як у всіх своїх публікаціях, так і тут видвигнув референт велике значіння Сходу для польської ментальности й державности, протиставляючи йому матеріялістичний, маразмом загрожений Захід. На тлі тієї концепції визів великий гурт людей з минулого та сучасного, кінчучи висновком, що тільки під діланням спільних сил українських і польських могли ні постати і т. і. пувати та підкреслювши конечність розуміння політики на „кресах". Реферат зібрав понад 60 слухачів ріжних національностей. Переважала студентська молодь.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Італійсько-турецьку торговельну конвенцію та клерінговий договір продовжили на 3 місяці.

Американський бюджет виказує 5.966.000.000 долярів дефіциту; спричинила його зокрема виплата бонусу для ветеранів.

Еспанський суд у Мадриді уневиннив і звільнив з вязниці голову фашистівської організації „Еспанська Фалянга" Прімо де Ріверу, сина б. диктатора Еспанії та членів Виконавчого Комітету цеї партії.

Німеччина заключила торговельний договір з Манджурією.

Збирайте датки і дарові книжки для заспокоєння духових потреб наших заточенців і шліть на адресу Т-ва „Просвіта" у Львові, Ринок 10!

В справі святкування 10-их роковин смерти С. Петлюри.

На численні запити в справі програми свята в память С. Петлюри і літератури про Небіжчика підписаний Комітет подає до загального відома, що незабаром появиться друком ілюстрована одноднівка, присвячена памяти С. Петлюри, збірка спомигів товаришів С. Петлюри з часів спільної з ним революційної діяльности, портрет С. Петлюри, евентуально й інші публікації. Отже ріжні суспільні організації, що задумують відбути у себе відсвяткування роковин смерти С. Петлюри, будуть мати змогу набути матеріял, потрібний для опрацювання рефератів про С. Петлюру.

При цій нагоді завважуємо, що подані в деяких часописах перед кількома днями відомости про ріжні імпрези у Львові у звязку з десятими роковинами смерти С. Петлюри, не є точні і вийшли не від нашого Комітету. Подрібну програму свята, яку приготовляє Комітет у власній управі, оголосить Комітет у найближчих днях у пресі. За інформаціями звертатись до голови Комітету *Олександра Доценка*, Львів, пл. Бернардинська 2., Клюб Українських Емігрантів.

Львів, дня 30 квітня 1936. р.

ЗА КОМІТЕТ ДЛЯ СВЯТКУВАННЯ 10-ИХ РОКОВИН СМЕРТИ С. ПЕТЛЮРИ:

О. Доценко в. р. голова. *А. Жук в. р.* секретар.

З життя українців у Чехословаччині.

ШЕВЧЕНКІВСЬКЕ СВЯТО У БРНІ.

З нагоди 75-ліття смерти Шевченка заходом усіх українських організацій у Брні відбувся 4. квітня ц. р. концерт-академія з багатою і різноманітною програмою. Це були т-ва: „Українська Громада“, „Українське Академічне Товариство“ та „Самопоміч-Єдність“ у Брні. Протекторат над святом обняв голова Чехословацько-Українського Обєднання у Брні проф. *д-р А. Груза.*

Саме саля — авля Масарикового університету у Брні — де відбувся концерт, надавала йому поваги. Присутні — понад 250 осіб, між якими було багато чільних представників чеських культурних, академічних та урядових кол, як ректори високих шкіл, представники земського уряду, міської ради, Найвищого Суду і т. д., були захоплені гарним виконанням програми.

Перша частина концерту почалася традиційним „Заповітом“ у виконанні хору „Української Громади“ під орудою інж. А. Швеця. Опісля йшли: святочна промова інж. Ю. *Колларда*, сольоспів концертового співака п. *О. Самойловича* (барітон), „Степ“ Степового та „Огні горять“ Лисенка; декламація п-і *Д. Прокопової* — чешки, що зробила дуже миле враження своєю гарною українською вимовою та чудовим народнім кроєм — деклямувала „Розриту могилу“ та „Мені однаково“, сольоспів концертового співака *Д. Левицького* (тенор): „Садок вишневий“ Лисенка та народня пісня; накінець хор відспівав: „Сонце заходить“ Роздольського та „Вкраїно-мати“ Стеценка.

Друга частина почалася гарною, змістовною промовою в чеській мові про життя і значіння Шевченка, як найбільшого нашого та одного з найбільших славянських поетів, яку виголосив наш великий прихильник проф. *Р. Кучера*. Далі йшли такі точки: сольоспів (контральт) п-і *Н. Дяченкової*, оперової співачки в Оломовці, фортепіян-сольо д-ра К. Раушаля — „Прелюдії“ ч. 1. В. Барвінського, рецитація п-і *Е. Готфрідової* — „Сон Тараса“ (в чеській мові) та хор: „Думи мої“ Воробкевича і „Закувала“ Ніцинського.

Спеціяльно гарне враження зробив спів п-і Н. Дяченкової що виконала три точки: „Вечір“ Г. Дяченка, „Я нездужаю“ Мейтуса та народню пісню „Закувала зозуленька“ Тарутина, чим захопила слухачів. Також хор та інші виконавці причинились до повного успіху концерту.

З. М.

Після присуду апеляційного суду.

ЯК ПІДСУДНІ ПРИНЯЛИ ПРИСУД.

Як ми вже вчора повідомляли, апеляційний суд змінив присуд окружного суду лише щодо трьох підсудних, а саме: Якова Чорнія, Ярослава Рака і Катрусі Зарицької. Як відомо теж, окружний суд присудом з 13. січня ц. р., уже після злагіднення кари на основі амнестійного закону, засудив Катрусю Зарицьку на 8 років вязниці (а не на 9 років), Якова Чорнія та Ярослава Рака по 7 років вязниці. Крім того окружний суд відобрав був усім трьом підсудним публичні та громадянські права на 10 років. Тепер **апеляційний суд зменшив кару: Я. Чорнієві на 5 років, К. Зарицькій на 4 роки та Я. Ракові на 3 роки і привернув усім трьом публичні та громадянські права.** Таким робом **Чорній засуджений на 2 роки, Зарицька на 4 і Рак на 4 роки — всі з зачисленням слідчого арешту.**

Щодо інших підсудних апеляційний суд затвердив присуд окружного суду. [illegible] Предсідник звернув увагу підсудним, що ще не скінчив відчитувати присуду і мотивував далі присуд апеляційного суду.

Поголоски про недалеке подружа М. Лебедя з Дарією Гнатківською, які кружляли в суді від кількох днів, виявились лише поголосками, бо дотепер ані суд ані прокуратор не дістали прохання в цій справі ні від Лебедя ні від Гнатківської.

Підсудних: Ст. Бандеру, М. Лебедя, Я. Карпинця, М. Климишина та Б. Підгайного відвезли — як повідомляють з Варшави — до Святохресної вязниці.

Перший травень у Москві і Києві

(За радіом).

Підготову до першотравневих свят заповідали большевицькі радіостанції майже ввесь місяць квітень. Уже тоді можна було почути, що ці свята скрізь мають дати докази думки „геніяльного“ Сталіна, що в країні Совітів „жити стало краще, жити стало веселіше“. Отож — коли йде про коротку характеристику того, що діялось сьогодні в Большевії (бодай у Москві і Києві, бо це чули ми через радіо) — там улаштовано **військову маніфестацію, злучену з карнавалом** у родініцейських карнавалових імпрез.

Перша частина свят проходила під знаком погрози: пробуйте — мовляв — нарушити кордони Совітів, тоді пізнаєте силу і готовість червоної армії. Замітна була прилюдна **присяга** змобілізованого на Красній площі московського гарнізону в присутности цілої верхівки на чолі зі Сталіном і святочні маси цивілів. Присягу проводив черв. маршал Ворошилов, при чому його слова повторяли військові лави. Зміст присяги було: добросовісно вивчити воєнне діло, берегти військове майно, притримуватись революційної дисципліни, виступити в обороні СССР, протиставляючись усім небезпекам і „покушеніям врагоф“. Після ріжних вигуків, що їх зустрічали маси голосним і довготревалим „урра!“ та після численних гарматніх вистрілів почався святочний марш. У першій хвилині чути було в радіо ритмічні удари чобіт об камяний брук площі, заглушені незабаром звуками маршів, що їх грали ріжні орхестри. Між тими маршами була навіть одна мельодія із „Запорожця за Дунаєм“.

Військо йшло довго, тягнучи за собою артилерію і танки. За ним помашерували піввійськові формації, піонїри, студенти, тощо. Інформували спікери в мовах московській, німецькій, англійській і французькій, переплітаючи свої репортажі агітками віршом і прозою. Німецький спікер напр. вигукував „многолітствія“ провідникові німецьких комуністів Тельманові та підкреслював, що „війна може вибухнути кожної хвилини“.

Ми відтак перейшли на українську радіостацію в Харкові, яка вже перестала трансмітувати Москву і получена була з Києвом, точніше: з вулицею Воровського. Там стояла трибуна „уряду України“ з Постишевом, Петровським, Затонським та іншими червоними „достойниками“. Мікрофон мабуть стояв дуже близько, бо час до часу виразно було чути приватні балачки урядових осіб. Говорили ріжні Івани Михайловичі з Михайлами Івановичами (очевидно, по московськи) на такі теми, як ось: „Севодня жарко, да!“, або ділилися враженнями („Нічаво, красіво“...). Це вже було після військової паради, коли на вулиці проходила молодь карнаваловим способом (з величезними китами, чи зміями, засипаними квітами), часто в українських національних строях, з українськими піснями на устах. Тепер уже спікерка говорила виключно по українськи (підчас військової паради українські пояснення чергувалися з московськими), мішаючи тільки нераз такі слова, як: вінтовка, корзіна, ребята. Що деякий час музика грала гопака і ріжні групи дітей танцювали його на вулиці. То знов якась урядова особа вигукувала „многолітствіє“ Сталінові, Постишеві, червоній армії, сучасній шляхті — стахановцям, орденоносцям, чи щось подібне, а дітвора приймала це грімким „урра“. До мікрофону приставили якогось юного піонїра, який коротко чистою українською мовою оповів про літній табор піонірів, куди він швидко переїде, та закінчив частою тепер фразою в українських радіостаціях: Спасибіг (?!) тобі, товаришу Сталіне, за щасливе життя!...

Ми мали того досить і зачинили апарат.

В. Н—вич.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

Нові рішення

девізової комісії

ВАРШАВА, ПАТ. Девізова комісія повідомляє: 1) Оплат краєвих фірм на фрахти і мито на рахунок закордонних фірм при ввозі закордонних товарів, не слід уважати кредитом для чужинців по думці **ст. 9. декрету президента** з 26. квітня ц. р. і можна їх платити без спеціяльного дозволу. 2) Без дозволу девізової комісії можна висилати грошеві перекази в золотих на митні і залізничі оплати за перевіз в Польщі до Данціґу, а саме вплати на рахунок головної митної каси в Данціґу — Оберцольказе і Штаціонскасе.

Одночасно девізова комісія уповажнила філію Банку Польського у Данціґу давати дозволи корабельним підприємствам і маклерам, спедиційним підприємствам і консулям закордонних держав, щоб вони купували, висилали і передавали до диспозиції чужинців закордонні платничі засоби і девізи. Крім того згадана філія Банку Польського даватиме дозволи купувати і висилати за кордон квоти понад 1 тисяч золотих за привезені товари в тих випадках коли йде про викупно коносаменту або, коли вдержана висилка грошей унеможливила виладувати товар або проволока довела би імпортера до втрати.

Надзвичайна сесія сойму і сенату.

В соймовім будинку велике оживлення, бо ... першого повідкалося багато послів і сенаторів. Крім того велике зацікавлення в парляментарних колах викликало політичне положення після розпорядків уряду в останніх днях. Велике зацікавлення викликує справа скликання сойму і сенату на надзвичайну сесію, яку скличе уряд у другій половині травня ц. р. Як відомо сойм не поладнав низки законопроєктів уряду і внесків послів, які торкались справи реалізації пляну уздоровлення господарки. До того повновласти для уряду, які признав сойм і сенат, обовязують лише до 1. червня ц. р. Тому посли переконані, що сойм скличуть на надзвичайну сесію в найкоротшому часі.

Перед девалюацією французьк. франка.

У Франції сподіються, що по виборах дійде до девалюації франка. Політичні кола здогадуються, що підчас виборів в неділю 3. травня ц. р. лівиця здобуде коло 380 мандатів. Тоді лівий уряд створить голова радикальної партії Даладіє. До нового лівого кабінету комуністи не ввійдуть, але зате піддержать кабінет Даладіє у парляменті. Тоді уряд Даладіє переведе девалюацію франка.

Німеччина сподіється недалекого вибуху війни

Прем. Ґерінґ — господарським диктатором Німеччини.

Призначення прем. Ґерінґа господарським диктатором Німеччини зелектризувало міжнародні господарські і політичні кола. Після його номінації німецька біржа зареаґувала зниżкою промислових акцій. У Берліні кружляють поголоски, що Німеччина сподіється війни, та що війна вибухне незадовго і тому мусить достосувати своє господарство до воєнних потреб. Міжнародні дипльоматичні кола заявляють, що ген. Ґерінґ переведе у прискоршеному темпі дальші збросння Німеччини. Головним завданням прем. Ґерінґа тепер проводити щодня на засіданнях у справі розділу девіз, запас яких постійно зменшується і тому засідання бувають часто бурхливі. Сподіються, що прем. Ґерінґ як енергійна людина, зуміє сильною рукою взяти провід цих засідань. Це нове призначення прем. Ґерінґа не означає зовсім, що господарський курс д-р Шахта заломився. Навпаки. В Берліні переконані, що прем. Ґерінґ буде продовжувати політику д-ра Г. Шахта та буде боронити своїм авторитетом перед нападами націонал-соціялістичної партії. Загально відомо, що прем. Ґерінґ є найбільше ліберальним у своїх поглядах членом партії. І тому його завдання злагіднювати суперечности та спори в кабінеті. До того взаємини між мін. Шахтом і прем. Ґерінґом дуже приязні. Закордонні кола переконані, що прем. Ґерінґ займає тепер таке становище, яке підчас війни займав з доручення ген. Людендорфа полк. Бавер, який кермував харчевою політикою Німеччини. Пекуча недостача сирівців приневолила Німеччину шукати вже негайно нового ринку, з якого можна було би привозити сирівці. Доказом цього той факт, що цього тижня мін. Шахт підписав договір з СССР у справі товарової виміни та упрвильнення виплат у 1936. р. Як відомо, большевики від 7. березня ц. р. перестали користати з великих кредитів у Німеччині.

Підготова „Дня Матери".

В неділю 10. травня ц. р. припадає міжнародне свято присвячене вшануванню достоїнства Матери. День цей проводять всюди незвичайно урочисто. І в нас цей гарний звичай добув собі вже право громадянства. І в нас по містах, містечках і селах всякі громадські установи, в першу чергу: школи, захоронки, сиротинці, читальні, кружки „Рідної Школи" та „Союзу Українок" улаштовують вже правильно це незвичайно симпатичне свято, яке має дуже велике значіння для виховання, бо вяже воно родину зі школою чи иншою установою і навпаки та у великій мірі причиняється до скріплення авторитету Матери як громадянки і виховниці.

Багато осіб, які займаються підготовою цього свята, мають завжди доволі мороки із підбором відповідних матеріялів на зложення програми цієї імпрези. Тому подаємо всім зацікавленим спис матеріялів, які підходять для тої цілі, а саме:

1) Реферат про ролю матери-виховниці і громадянки. Ціна 1 зол.

2) Збірка декламацій п. н. „Сердечний віночок" — 1 зол.

3) „Шелести нам барвіночку" — збірка декламацій Уляни Кравченко на „Свято Матери" — 1 зол.

4) „Світ Дитини" — травневі числа цього журналу з років: 1930, 1931, 1934 і 1936 — містять багато декламацій, пісень та подають вказівки, як перевести таке свято. Ціна 1 числа — 50 сот.

5) „Свято Матери" — сценка в 2 діях Марії Козоріс-Барилякової (підходить для міських осередків). Ціна 60 сот. (Дозволена до прилюдних вистав ресқр. Городського Стар. у Львові з 6. травня 1930 до ч. 216/ог. прес.).

6) „В Мамин День" — сценка у 3 діях Іванни Блажкевич, підходить для сільських осередків. Ціна 60 сот. (Дозволена до прилюдних вистав ресқр. Гор. Стар. у Львові з дня 29. квітня 1931 до ч. 317/ог. прес.).

7) „Сирота" — сценка у 2 діях Юрія Ігоркова, призначена головно для сиротинців, захоронок і шкіл. Ціна 50 сот. (Дозволена до прилюдних вистав та обнята „Списом цензурованих українських пєс" під поз. 552).

8) „Напровесні" — сценка у 3 діях зі співами і хороводами Миколи Погідного. Ціна 60 сот. Це новинка, яка на днях появилася друком.

9) „Малий Бандурист" — збірка пісень для дітей, з яких можна підібрати відповідні співи на „День Матери". Ціна 50 сот.

10) „Мати-страдниця" — поема Марійки Підгірянки. Ціна 80 сот.

Всі ті матеріяли можна дістати у видавництві „Світ Дитини", Львів, ул. Зіморовича 3 (телефон: 257-87).

Величава українська великодня маніфестація

В НЮ ЙОРКУ.

Ню Йорк, 15. квітня (Вл. кор.).

Великдень у нюйорській церкві св. Юра в неділю 12. квітня відбувся величаво. Опівночі була Воскресна Утреня і Служба Божа при виповненій по береги церкві.

Після тихої Служби Божої рано прийшла Архиєрейська Служба Божа в год. 10.30. Зібралося стільки народу, що майже вся вулиця в околиці церкви була залита народом. У післявоєнних часах ще такого натовпу не було.

На привіт епископові Константинові, що наразом приїхав з Філядельфії, вийшли братства, сестрицтва, гетьманська „Січ", скавтова організація, а перед престолом установилось 8 свіченосців та 8 припрестольних хлопців у дальматиках. Присоташими при Архиєрейській Службі Божій були оо. Петро Понятишин і Филимон Тарнавський, діяконував о. Павло Процько і свіжо прибувший з Галичини о. Бойків.

Велике враження на вірних зробило читання евангелії в мовах: грецькій (владика), латинській (о. Понятишин), англійській (о. Тарнавський), українській (о. Процько), церковно-славянській (о. Бойків).

Та найбільше захопила всіх торжественна проповідь епископа про потребу жертви при всіх справах, головно-ж при будові майбутньої Української Держави.

В піднесенім настрою переходило богослуження до кінця. Збірка на потреби церкви перейшла всі дотеперішні. Крім того на українську католицьку вищу школу у Стемфорді зібрано 150 долярів, а при виході з церкви дали вірні десятків на Рідну Школу у старому краю понад 90 долярів. Збирала п-а Ірина Тарнавська з іншими дівчатами.

ОБЄДНАННЯ РУСОФІЛЬСЬКИХ ЕЛЕМЕНТІВ ПІД БОЛЬШЕВИЦЬКИМ ПРОВОДОМ.

В неділю 29. березня відбулося в Купер Юніон Голл у Ню Йорку велике русофільське віче, скликане українськими большевиками. Заздалегідь увійшли вони в спілку із бувшим редактором кацапської „Правди" д-ром Пижом, із редактором кацапського „Лемка" Вислоцьким і з русофільськими провідниками із Закарпаття. Предсідником віча був д-р Пиж, реферували провідники українського большевизму в Америці: Настасівський та Дмитришин. Очевидно, говорив теж і предсідник та Вислоцький. Напрям промов був проти українського націоналізму, забарвлений большевизмом. Але, на диво, большевики обернули кота хвостом, на церкву і релігію не нападали, навпаки отверто твердили, що вони не вмішуються в релігійні почування; зате взивали всіх ставати під прапор Совітської Росії та всіми силами повести кампанію проти фашизму. Говорив теж представник групи із Закарпаття, але імени його не можна було чути серед привітних оплесків. Зате дивно звучав його вступний заклик до зібраних большевиків: „Брати і сестри во Христі". Зрештою він доказував статистикою д. сумні економічні відносини на Закарпатті. Говорив теж якийсь москаль, а заповіджений італієць Маркантоніо не явився. Наскільки можна було зачути, на уладження якогось большевицького „Народнього Конгресу" склали дари такі українські товариства: „Буковина", „Звенигород", „Лесі Українки" (з філіями в Джерзі Сити і Пасайку), „Дніпро", „Тов. ім. Франка", „ім. Шевченка" (обі відділи У. Робітничого Союзу), Тов. „Свобода", відділ У. Народнього Союзу.

ПОЛЬСЬКІ ВИКЛАДИ У ВИСОКИХ ШКОЛАХ РУМУНІЇ.

Аг. Всхуд повідомляє з Черновець: Під теперішню хвилину є в двох румунських університетах лекторати польської мови, а саме в Букарешті, де викладає професор д-р Ґлікселлі з Вильна, та в Чернівцях, де курс веде проф. Савіцький. Крім того польську мову й літературу беруть під увагу на катедрах славістики. Тому що введли науку польської мови у двох середніх школах у Букарешті, є надія, що фреквенція студіюючих польську мову у вищих школах з часом значно зросте. Тепер у державній гімназії „Ліцеул Шерґе Лазар", де викладає цей предмет д-р Заплахта, скількість учеників, які вчаться польської мови, доходить до 30, а в гімназії „Спіру Гарет", де викладає Й. Міколаєвський, в мин. шк. році здало іспит із польської мови з добрим вислідом понад 40 учеників.

НОВИНКИ.

— **Товариський зїзд.** Усіх товаришів, які склали іспит зрілости у травні 1926 р. в філії української державної гімназії у Львові прохаємо приїхати на зїзд у вівторок 26. травня ц. р. у Львові. Комітет мусів пересунути зїзд з 19. на 26. травня з причин від себе незалежних. Програма зїзду: 7.45 рано сходини всіх товаришів у філії державної гімназії при вул. Лекарській ч. 19; в год. 8-ій богослуження і після того поворот до гімназії, спільний обід з Вп. П. Професорами, опісля спільна фотографія. Зголошення і 10 зол. на кошта участи слати найдалі до 12. травня ц. р. на адресу: **о. проф. д-р І. Гриньох, (ч. тел. 289-71), вул. Супінського ч. 21. у Львові. За комітет: о. проф. д-р І. Гриньох, М. Дяків і м-р М. Хомяк.** 2042 2—3

— **Галичина — Волинь** у новому Розкладі Їзди, що появиться 14. травня ц. р. Оголошення й замовлення приймає: Мех. фабрика пап. торбинок і склад паперу „Карпати“, Станиславів, ул. Красовського 4.

— **На уфундування вітражу в Успенській церкві** з нагоди 70-ліття о. кан. Д. Лопатинського вложили в захристії Усп. церкви: проф. Мих. Балаким 5.—, п. Марія Сосновська 10.—, Анна Козань 3.—. Разом досі зложено 683 зол.

— **Засідання Комісії національної економіки, соціольогії і статистики при Історичній Секції НТШ** відбудеться в середу, 6. травня в год. 7-ій вечором у Бібліотеці НТШ.

— **Шевченківська академія у Празі.** Український академічний комітет для міжнародньої інтелектуальної співпраці при комісії Ліґи Націй влаштовує святочну академію в память Т. Шевченка дня 2. ц. м. в салі Центральної бібліотеки міста Праги.

— **Поділля будує криниці.** Тернопільський воєвідський уряд дав почин до плянової будови криниць в ріжних місцевостях, що не мають води. Акція відповідає бажанням населення, що потребує глибоких криниць зі санітарних і господарських оглядів а також до боротьби з пожежами. Воєвідський уряд дасть технічний нагляд, готові пляни і кошториси. На будову дістануть громади позички в порозумінні з фінансовими установами. Акція будови криниць потребає кількох літ.

— **Чи це в порядку?** Як відомо, одна з чільних діячок „С. У.“ п. Олена Федак-Шепарович палала вогнем святого обурення проти тих жінок, що, як члени УНДО, не солідаризувалися з постановою деяких жінок про бойкот виборів. Нині довідуємося, що та сама п. О. Федак-Шепарович обезпечилась на поважну квоту у чужинецькому т-ві „Фенікс“, менш-більш на 2 тижні перед банкроцтвом цього т-ва. Пікантне тут ще й те, що головою Надзірної Ради українського т-ва обезпечень на життя „Карпатія“ є батько О. Ф.-Ш. Невідомо тільки, чи це сталось з відома цього діяча.

— **Санаторійне лікування в суспільних обезпечальнях.** У звязку з поширюванням запобіжного і санаторійного лікування в суспільних обезпечальнях Заведення суспільних обезпечень виясняє, як старатися за те лікування. Обезпечені на випадок недуги можуть старатися за санаторійне лікування на основі опінії домового лікаря, який ствердивши потребу такого лікування предкладає обезпечальні відповідне внесення. На основі цього внесення обезпеченого оглядає безплатно лікарська комісія суспільної обезпечальні. Якщо домовий лікар не ствердить конечности санаторійного лікування обезпечений може сам зголосити відповідне внесення до обезпечальні, причому платить сам кошти комісійних оглядин у висоті 10 зол. (безробітні 5 зол.).

— **Перші конфіскати золотих долярів.** У митному уряді у Львові сконфіскували 15.000 золотих долярів, що були призначені на спекуляцію у Львові. Є теж чутки, що в Снятині прикордонна сторожа сконфіскувала жінці одного львівського купця 40.000 золотих у золоті, які вона хотіла вивезти за кордон. Сконфісковані гроші передадуть державному скарбові, бо так постановляє декрет президента.

— **Обовязки домового лікаря.** Заведення суспільних обезпечень вияснило завдання та обовязки, які тяжать на лікарі, призначенім на домового лікаря суспільної обезпечальні. М. ін. зазначено, що сполука лікарської діяльности із запобіжною акцією в руках домового лікаря значить це, що він обовязаний перевести профілактичну й гігієнічно-суспільну акцію в обсязі свого району за вказівками головного лікаря обезпечальні і при допомозі викваліфікованого помічно-лікарського персоналу. Домовий лікар повинен інформуватися безпосередньо або за посередництвом помічно-лікарського персоналу про домові і мешканеві відносини та про умовини праці хорих, що зголошуються до нього, щоби зібрати відповідний матеріял, який творив би підставу до виложення властивої програми профілактичної акції. У відношенні до хорих домовий лікар має виступати в ролі дбайливого опікуна, служити їм радою й допомогою й трактувати їх нарівні з приватними пацієнтами. Одночасно домовий лікар обовязаний протиділати всяким зловживанням, які задумують хорі.

— **Хто виграв долярівку?** В нинішнім тягненні долярівки впали такі виграні: 12.000 дол. на ч. 1299468, 3.000 дол. на ч. 226738 971991, 1.000 дол. на ч. 1227665 817899 522172 1107215 1117533 1281325 640841 1281325 64081, 500 дол. на ч. 577486 195281 396517 445356 645073 434626 1158944, 100 дол. на ч. 29227 529675 293011 896226 912268 234841 1149041 885217 1185248 1111405 471784 986383 970831 1474750 716671 828069 346212 1428710 152950 512139 568761 1249273 225838 293008 316358 1115438 1183894 989689 557958 12000 489718 1247078 853350 559721 1335433.

— **На памятник марш. Пілсудському.** На засіданні конкурсового суду в справі памятника марш. Пілсудському у Львові першу нагороду у висоті 4.000 зол. одержали за надісланий проєкт інж. архітект Зигм. Маєрський зі Львова і Юліян Духович. Другу, третю і четверту нагороду одержали теж збірні автори.

— **Почтова аґенція.** Дирекція почт і телеграфів урухомлює з днем 5. травня ц. р. у Волковиї пов. Ліско почтово-телеграфічну аґенцію. Рівночасно касується почтово-телеграфічне посередництво в Райському (Балигород).

— **Судові присуди.** Дмитра Василину, касієра Каси Стефчика у Грибовичах засудив львівський суд за спроневірення 9.532 зол. на 2 і пів року вязниці. — У процесі за грабунковий напад на безборонну жінку засуджено Теодора Мраку на 5 і пів року вязниці, а Якова Пристая на 4 роки.

— **Пожежі.** В Боднарові пов. Станиславів вибухла в ночі пожежа й знищила 5 господарств. — В останніх часах були пожежі в Глушині, Літовиську і Гаях Старобрідських пов. Броди, де погоріли поодинокі господарства.

— **Археольоґічна находка на Волині.** При експльоатації пісковика з Лисої Гори в кремянецькому повіті робітники викрили печеру, в якій находилося 9 людських кістяків а біля них камінний топір і посуда, ліплена рукою. Державний археольоґічний музей у Варшаві вислав на місце д-ра К. Яжджевського, який відкрив у печері два отвори і коридор високий на півтора метра а довгий на 10 кроків. На його думку в цьому місці находився збірний гробовець, де ховано небіжчиків зі зброєю, їжою та ріжними предметами. Печера походить на його думку зперед 500 літ перед Хр. В тих сторонах послугувалися ще каменем, коли деінде були вже знані бронз і залізо.

— **Таємниче вбивство поліцая.** З Висли під Варшавою добули тіло поліційного передовика Стан. Грабінського з трьома ранами від куль. Грабінський вийшов попереднього дня з касарми на місто і більше не вернувся.

— **Холм колись і тепер.** Вулиці ідуть „під гору, опісля згори, а опісля знову під гору“ (щось як у Львові). Холм значить горб. З „катедральної гори“, найвищої в Холмі (як у Львові св. Юр), видно ціле місто як на долоні. Катедра (б. унійтська, опісля православна) нині римо-католицька (при ній мешкає римо-кат. суфраґан люблинського римо-кат. єпископа) має круглі церковні бані (копули). В місті видно звідси будинки шкіл, перероблені з давних православних монастирів і семинарів. Біля холмської катедри порохніють хрести і валяться гробниці давних унійтських і православних достойників. Слід Росії в Холмі ще довго буде значний. В середині холмської катедри можна ще оглядати чудові мальовила церк. мистецтва. Нинішній маґістрат Холму оголосив вже конкурс на перемальовання нутра холмської катедри. Гроші збирають по всій Польщі, навіть при помочі радія. Незадовго мають вже почати це перемальовання. — М. М.

— **Краєва хроніка.** Едвард Козловський, ґаєвий міських лісів у Дрогобичі, застрілив на Заліссі 16-літнього М. Пласконоса, що приловлений на крадежі дерева почав утікати. — В Журавиці пов. Перемишль управитель місцевої школи Домбровський зарізав кухонним ножем свою жінку Ольгу й опісля підрізав собі горло. — В мазурській кольонії Костюшкові пов. Броди 4-літній син господаря Стерната впав до молотільні, яка розторощила його на смерть. — Два 12-літні хлопці з Кристинополя пов. Сокаль посварилися на березі Буга і один трутив другого в ріку, де він втопився. — В селі Акрешорах пов. Коломия два рабівники підкопалися в ночі під хату господаря М. Ткачука, вілізли до середини і налякавши жінку Ткачука словами „давай гроші, бо убємо“, забрали 50 зол. та інші річи.

— **Бомба на ліхтарні.** На вул. Заменгофа у Варшаві знайшли підозрілу пачку, завішену на ліхтарні. Поліція дала її оглянути й показалося, що в пачці була бомба з годинниковим механізмом, наставленим на год. 10.30. Хтось видко хотів, щоби бомба вибухла підчас збірки Бунду перед домівкою при вул. Заменгофа.

— **У справі австрійського „Феніксу“** оголошено урядовий комунікат, який стверджує, що карне слідство за ошуканство ведеться проти 27 осіб, м. ін. проти трьох директорів „Феніксу“ і двох директорів „Компасу“. Знайдено листу субвенцій, виплачених ріжним товариствам і особам на загальну суму трьох міліонів шилінгів. У звязку з декретом през. Мосціцького, що забезпечує інтереси польських громадян, обезпечених у збанкротованому віденському т-ві „Фенікс“ міністер скарбу іменував куратором цього товариства на Польщу д-ра Каз. Павловського, референта львівської пром.-торг. палати. Згаданий декрет постановляє, що цілий маєток цієї установи на терені Польщі служить на заспокоєння претенсій осіб, обезпечених на життя у „Феніксі“.

— **Нове італійське місто** будують в гірничому басейні Арса. Місто має називатися Лібурнія. Мусоліні звелів поселитися там на початок 1000 робітничим родинам.

— **Чорна чи біла барва жалоби?** Центральний китайський уряд у Нанкіні видав розпорядок, яким зніс білу барву як жалібну, встановляючи чорну барву жалібною. Серед широких кол китайського громадянства цей розпорядок викликав горячий протест, не зважаючи на те, що уряд хоче тим способом пристосуватися до европейських звичаїв.

— **Несамовитою смертю** згинув один чернець у монастирі св. Петра і Павла в румунській місцевости Вальков. Він облляв себе нафтою і вліз до пекарської печі, в якій наперед розпалив сильний вогонь. За годину знайшли тільки малі недогарки з його тіла.

— **Жахлива еспанська статистика.** „Осерваторе Романо“ подає статистику всіх актів насильства, яких допустилися ліві та комуністичні елементи в Еспанії в часі від 16. березня до 2. квітня ц. р. В тім часі знищено 58 політичних домівок, 72 публичні будинки, 33 приватні доми, 36 церков, разом 199 будинків. Спалено 12 політичних домівок, 45 публичних і приватних будинків, 15 приватних мешкань і зруйновано цілком 56 церков. Підчас страйків і поліційних облав 74 особи вбито і 355 осіб ранено.

— **Цивільна листа англійського короля Едварда VIII.** устійнена у висоті 433.000 фунтів і в порівнанні з листою покійного короля Юрія V. виказує ощадність 37.000 фунтів. На особистий вжиток короля Англії передбачено квоту 70.000 фунтів, а на випадок його женячки додатково 40.000 фунтів. Крім того, якби король Едвард VIII. мав сина, його цивільну листу побільшать на 40.000 фунтів штерлінґів.

— **Спритний плягіятор.** Льойд Люіс, 18-літній студент гай скул з Плеттсбур., Мизури, добув від гумориста Едді Кентора 5.000 долярів за розвідку на тему „Як Америка може охоронитись від війни“. Коли він дістав чек й відлетів літаком додому показалося, що він розвідку „переписав“ із журнала Піс Дайджест. Автором тієї статті є д-р Френк Кинґдон, президент університету Нюарку. Суддями про вартість 212.000 статтей були професори університету й вони то визнали першенство фармерському хлопцеві Льйодові Люісові.

— **Нагробник св. Івана Євангелиста.** Американський археольоґ д-р Джорджь Лямса відшифрував у вашинґтонському музеї напис на колюмні, яку відкопано торік серед руїн синагоги в Кафарнаумі. Є це, як каже д-р Лямса, нагроб-

...них св. Івана Євангелиста. Напис виритий в арамейській мові, якої вживали за часів Ісуса Христа мешканці Галилеї. Ця мова збереглася досі майже без змін серед 22.000 асирійців у горах Курдистану. Д-р Лямса каже, що Христос говорив по арамейськи і в цій мові виголосив свою першу промову в Кафарнаумі.

— **Викрили „Мандрівні птиці“.** У Вільні викрито тайну політичну організацію, що називалася „Мандрівні птиці“, а члени її рекрутувалися з молоді середніх шкіл. В організації гуртувалися всякі крайні елементи, переважно націонал-соціялісти, що розкидали летючки й брали участь в ріжних нелегальних акціях. У звязку з тим арештовано 10 учнів і 5 учениць.

— **Соняшна купіль і веснянки.** Соняшна купіль, як це ствердили найбільші лікарські повага, є неоцінена для організму, завдяки термально-фізикальним ультрафіолетовим соняшним проміням. Тому всі без винятку, чи в горах, чи на морських пляжах, річних або купелевих басейнах, чи навіть на селі на літниську шукають віджививчої соняшної купелі. Якщо дотепер острах перед поганими веснянками стримував жінки від соняшних купелів, то тепер новочасна медицина і хемія, що стоїть на послугах новочасної і раціональної косметики, винайшла косметичні засоби, що хоронять перед веснянками. Між цими препаратами вибивається на перший плян „Крем і мило Лешщира“ краєвий виріб відомої фірми Аптикар Ґрафт і Син у Бельську, можна дістати у всіх аптиках і дрогеріях. Веснянки — перестали бути від тоді, завдяки цьому охоронному новочасному засобові лихом гарних жінок.

Свято 1. травня.

Цьогорічне свято 1. травня у Львові випало задоводнювано гарно. Сприяла цьому дійсно гарна весняна погода. Настрій увесь час поважний, якого від ранку ніде не нарушили. Працювали лише заведення прилюдної ужитковости, трамваї і частина таксівок не виїхала взагалі до міста. Від праці вдержалися робітники чищення міста та інших міських і приватних фабрик та підприємств. Зате друкарні частинно працювали, всі часописи у Львові появилися нормально. Від ранку збирали по вулицях до пушок грошеві датки на освіту робітників. По місті ходили змішані поліційні стежі.

Згідно з програмою точно в год. 8-ій перед брамою Янівського цвинтаря зійшлися делегації робітничих організацій і професійних союзів і зложили вінки на могилах жертв крівавих подій у Львові. В год. 9-ій почали сходитися на Стрілецькій площі поодинокі професійні союзи, які належать до Союзу Професійних Союзів. Одночасно на площу Ґосевського стали напливати маси робітників, які заняли цілу площу і суміжні вулиці. На самій площі і підчас походу вдержувало лад понад 500 осіб робітничої міліції. В год. 11-ій почалося віче на пл. Ґосевського. Після промови представника ППС промовляв від УСДП п. Буняк, який склав поклін жертвам крівавих подій і домагався територіяльної, політичної та культурної автономії для українського народу у Польщі, українських народніх, середніх і високих шкіл та українського університету у Львові. Опісля промовляли ще представники польських та жидівських робітничих партій і професійних союзів, як Бунду, Поале-Сіон, Поале-Сіон-лівиці і т. д. В год. 11.30 при звуках жалібного марша вирушили зі Стрілецької площі походом члени Союзу Професійних Союзів на пл. Ґосевського. Звідтіля точно в год. 12ій вполудне вирушив довгий похід, який перейшов вул. Баторія, пл. Галицькою та Марійською, вул. Леґіонів під Великий Театр, де після промови похід розвязався в год. 145 пополудні. В поході несли багато прапорів, перевязаних жалібними стяжками та транспаренти з ріжними написами. Загальну увагу звертав гурт дітей, які несли транспарент з гаслом повної амнестії для політичних вязнів. В поході було багато молоді, кілька орхестр грало жалібні марші. Всіх учасників у поході було приблизно 30.000.

Окремо свято 1. травня святкувала УСРП у домівці „Українського Робітничого Дому“ у Львові, вечором в 7-ій годині святочними сходинами членів Місцевої Громади УСРП та святочною промовою.

„СУПРУГА“ уладило таке свято в 10-ій год. рано для своїх членів в салі „Бесіди“.

•

Аг. „Вскуд“ повідомляє: На основі вісток, які надійшли до Львова з трьох полудневo-східних воєвідств, свята 1. травня в Галичині пройшли всюди спокійно.

1. ТРАВЕНЬ У НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН, 1. 5. ПАТ. До цьогорічного першотравневого свята перевели довгу пропагандивну підготову. На його час рух у центрі Берліна сильно обмежений; порядок удержує крім поліції 40.000 членів пробоєвих відділів. Гаслом свята є: „тіштеся життям“. Столиця заповнена делегаціями з ріжних сторін держави.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Презенційна марка.

Не можу нарікати — вибирають мене добрі люди до ріжних виділів, рад і комітетів, так, що нераз цілий тиждень товчуся по засіданнях як Марко по пеклі. Але одно біда: ні в одній установі, чи товаристві, де я засідаю, не дають презенційної марки. Не перечу — може мої засідання не такі нудні, може коротші, але все одно: вже посидів би. Підчас реферату міг би дрімнути, підчас дискусії помахував би головою і — якось дотягнув би до кінця. А потім: „будь ласка“... „дякую“... „моє поважання“... і евентуально — до дому.

Але не вибирають і мають рацію.

Перша причина — не опец. Воно щоправда, не дуже конечне, бо знаю кільканацять неспеців, що зовсім добре беруть презенційні марки, але причина все таки є. Друга — це навал праці по товариствах без марки.

— Ми вас би зовсім певно... Але шануємо ваше здоровля... І так маєте досить засідань.

Свята правда — і я тихо.

Десь там часом обізветься нотка заздрости, та я її зараз приглушую обухом „загального добра“, „кращого завтра“, чи „народної ниви“.

Мусить бути так би сказати поділ у громадянстві: одні в товариствах, другі в установах, одні без марки, другі з маркою.

Дехто нарікає, що всюди ті самі люди, що через те тратить людина здоровля, а презенційні марки йдуть на лікарства.

Я відповідаю: людина до людини звикає, вживається і тому легше може порозумітися. Голос одного не дразнить уха другого, не каже йому за кожним разом здрігатися і тим самим виснажувати слух, чи увагу. А щодо втрати здоровля, то на те нема ради — без жертв не істнує поступ, перемога і „краще завтра“.

Зявився нині в редакції один старший громадянин і приніс конкретний проєкт: зужити всі презенційні марки на фонд безробітних інтелігентів.

— В нинішніх часах — горячився він — мусимо поносити жертви для загального добра. Адже ті, що вречуться марок, напевно цього не відчують. Знаю — казав він — такий випадок, що голова надзірної ради перервав засідання в обідню пору, потім продовжував його пополудні, але рахував за два осібні, з осібними марками...

— Це певно десь на глухій провінції!? — догадувався я. На жаль, не довідався де воно було, бо мене викликали до телефону.

А щодо проєкту цього старшого громадянина, то далебі не знаю: притакувати, чи перечити?!

Заперечу — скажуть: „ситий голодного не знає“, притакну — а жук за рік-два дохрапаюсь до якоїсь надзірної, де дають марку, а тимчасом — шпик...

Можеб так — по середині: нехай ще моє покоління продовжує традицію, а вже від слідуючого — на фонд!

Галактіон Чіпка.

СТРАШНА ЛЕТУНСЬКА КАТАСТРОФА В НІМЕЧЧИНІ.

Вбиті й ранені.

ПАРИЖ, 1. 5. ПАТ. Авас повідомляє з Берліна, що вівторок приключилася в Ульмі летунська катастрофа. Німецький бомбардовий літак, що віз шість осіб, упав на вулицю міста Ульм. Кількох прохожих було вбитих і ранених. Між убитими є мабуть полк. Генр. Шмідт, кап. Оскар Бахленер і пор. Вільгельм Отто. До катастрофи прийшло мабуть підчас вправ протилетунської охорони.

Подібна катастрофа — як повідомляє Авас — сколілася в Мінхені підчас зимової Олімпіяди у лютому ц. р., коли то літак упав на рухливу вулицю міста.

Німецька влада держить ост. випадок у тайні. Навіть місцевій пресі заборонили згадувати щонебудь про катастрофу.

ЛЬОНДОН, 1. 5. ПАТ. Райтер повідомляє з Мінхену: Скільки осіб згинуло у катастрофі біля Ульму ще невідомо. Всеж кажуть, що між убитими є 6 пасажирів літака та кількох прохожих. Літак брав мабуть участь у маневрах.

ЛЬОНДОН, 1. 5. ПАТ. Райтер повідомляє з Берліна: Тому два дні помер тут майор Отто фон Ліхтенфельс, відзначений залізним хрестом. Помер він наслідком ран у летунській катастрофі.

Кажуть, що в цій катастрофі згинула ще одна особа. Урядово про це не звідомляли.

——o——

АРЕШТУВАЛИ ДИРЕКТОРА „ФЕНІКСА“.

БУДАПЕШТ, 1. 5. ПАТ. На чехословацько-мадярському кордоні в Ашвані придержали нині бувш. директора т-ва „Фенікс“, Бахмана, обвинуваченого у розтраті 430.000 шілінгів. Мадярська жандармерія після арештування відіслала Бахмана до Будапешту.

——o——

ДОКИ СТРАЙКУВАТИМУТЬ АРАБИ.

ЄРУСАЛИМ, 1. 5. ПАТ. Великий музулманський муфті заповів, що загальний страйк арабів тревзтиме аж поки зовсім не заборонять іміграцію жидів до Палестини.

ЩЕ НЕ ЗАНЯЛИ АДІС АБЕБИ.

ЛЬОНДОН, 1. 5. ПАТ. Абісинське посольство у Льондоні не має потвердження вістки, будьтоби італійці ввійшли до Адіс Абеби. Ост. вістка, що її посольство одержало, говорила, що італійці є 60 миль від столиці, тому годі їх там сподіватися не скорше як за три дні. Також італійська амбасада не знає нічого про заняття Адіс Абеби. На думку амбасади ця вістка передчасна.

РИМ, 1. 5. ПАТ. М-ство пропаганди не потверджує вістки про заняття Адіс Абеби. Представник м-ства сказав, що ця вістка фальшива та передчасна.

Спорт.

„ДОВБУШ“ МИСТЦЕМ БУКОВИНИ!

По десятьлітнім істнуванні добився черновецький „Довбуш“ мистецтва. Останню гру за мистецтво проти „Залізничників“ вирішив Довбуш 6:0 у свою користь. Тепер перед „Довбушем“ завдання дістатися до ліги. Гри за вхід до ліги зачинаються 3. травня ц. р. „Довбуш“ виступає в Дорогой проти тамошнього мистця.

Витаємо й від себе черновецьких змагунів з їх великим успіхом і сподіємося, що довбушанці доложать усіх зусиль, щоб і самі якнайгідніше заступати українські барви перед своєю й чужою публикою.

При цій нагоді повідомляємо, що І. дружина „Довбуша“ має приїхати з кінцем червня ц. р. до Львова, де з приводу 25-ліття С. Т. „Україна“ відбудеться турнір 4 найкращих українських дружин копаного мяча.

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ ДВОХ НАЙКРАЩИХ УКРАЇНСЬКИХ ДРУЖИН.

Україна — Сян.

В неділю 3. травня ц. р. І. дружина України виїзджає до Перемишля, де розіграє на грищі Польонії в год. 3.30 пополудні товариські змагання з Сяном, найсильнішою українською дружиною в перемиській окрузі. Ці змагання викликали велике зацікавлення серед нашого громадянства у Львові і в Перемишлі, куди теж вибирається зі Львова окрема прогулька.

ГУНҐАРІЯ МИСТЦЕМ МАДЯРЩИНИ

Мистецтво Мадярщини у змаганнях копаного мяча здобула Гунґарія. Друге місце в табелі заняв Уйпешт, третє Ференцварош.

Театри.

Великий Театр:

Субота, 2. V. год. 8. веч. Аб. 16. „Неоправдана година“.

Неділя, 3. V. год. 3.30 поп. „Грубі риби“. Купони „Або не важні; год. 8. веч. „Страшний Двір“ опера.

Театр Ріжнородностей:

Нечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: „Мазур“ з Полею Неґрі.
АТЛЯНТИК: „Графиня Маріца“ із Секе Савадем.
ВАНДА: „Марнотравний син“, „Щастя на вулиці“.
ҐРАЖИНА: „Давід Коперфільд“.
КАСІНО: „Будеш усе моя“ із Ґрейс Мур.
КОЛІСЕЙ: „Велика княжна та готелевий хлопець“ і ревія.
КОПЕРНИК: „Панове в циліндрах“.
МАРУСЕНЬКА: „Осудженець“ кольорова гротеска. „Почта папуг“.
МЕТРО: „Велика княжна Олександра“ і комедія з Бастером Кітоном.
МІРАЖ: „Жид, вічний скиталець“ („Агасвер“) із Конр. Файдтом.
МУЗА: „Каліенте місто кохання“ з Долерес дель Ріо.
ПАН: „Забута людина“ і „Нічна стежа“.
ПАКС: „Недокінчена симфонія“.
ПАЛЯС: „Ева“ комедія з музикою Легара.
РАЙ: „Карієра“ з Мартою Еґерт.
СВІТ: „Вацусь“ із Димшою.
СТИЛЕВЕ: „Останні дні Помпеїв“ та „Прощальна ревія“.
ТОН: „Кабінет воскових фігур“.
УТІХА: „Бунт звірів“ і ревія.
ХИМЕРА: „Весела вдівиця“.

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)

Рим.

Закордонне радіо.

Субота, 2. травня 1936.

Віденъ (506,8) 12.00 Давні й нові оперекові мельодії, 20.45 Звуковик, танок оперетка, попурі, хор, солісти, 22.10 Скрипковий речітал, **Братислава** (298.8) 17.50 Оперткові дуети, 19.15 Словацькі нар. пісні, 20.10 „Мадам Батерфляй" оп. Мілекера, **Кошиці** (259,1) 17.25 Діточі пісні, **Париж** (1648) 11.00 Розр. концерт, 15.00 Авд. для дітей, 20.00 Ноктюрни в вик. вок. квартету, 20.45 „Ле Міракль" муз. драма Гю, **Білгород** (437,3) 13.15 Пісоньки, 18.30 Оп. арії, 19.50 Нар. вечір, **Берлін** (356,7) 8.30 Весела музика, 19.00 „Цариця Травня" Глюка", 20.10 Весела китиця мельодій, **Кенігсвустергавзен** (1571) 12.00 Концерт, 14.00 Музика, 18.00 Клясичні танки й нові нар. пісні (Рігель сопр), **Мінхен** (405,4) 15.15 Пісні (Корнефель альт), 19.30 Концерт на скр. і орх., 20.10 „Гнік ам Ціль" оп. Зігеля, **Будапешт** (549,5) 12.05 Циг. музика, 23.00 Орх. концерт, **Мілано** (368,6) 11.30 Легка музика. 20.30 „Масковий баль" оп. Вердія, **Рим** (420,8) 19.00 Легка музика, 21.00 Симф. концерт.

Неділя, 3. травня 136.

Віденъ (506,8) 11.00 Військове свято весни, 11.35 Симф. концерт, 12.45 Популярна музика. 15.40 Квартет б-дур Бетовена, 17.55 Ціререві твори орх., 21.00 „Дер Морд ін дер Кольмесергасе" муз. ком. Бергена, 22.20 Спів, Свято альт, **Прага** (470,2) 7.30 Концерт, 8.30 Сольо на флеті, 9.05 Давня англ. церк. музика. 10.00 Сальон. квартет, 17.50 Симфонія ч. 3 д-моль Брукнера, 19.10 „Фатальні маневри" оп. Піскачека, 20.40 Концерт. **Париж** (1648) 11.00, 14.45 Концерт, 19.30 Пісоньки, **Білгород** (437,3) 13.15 Пісоньки, 16.00 Популярні мельодії. **Берлін** (356,7) 10.40, 12.00 Музика, 18.00 „Дер церброхене Круг" ком. Г. Кляйста, 19.15 Барокова суїта Фолертуна, форт., 20.00 Оперткова музика. **Кенігсвустергавзен** (1571) 17.00 Нім. марші, 20.00 Кельтійський краєвид, концерт, **Ляйпціг** (382,2) 10.30, 12.00 Музика, 15.00 Хор. 18.00 Смичк. квінтет г-моль Моцарта, **Мінхен** (405,4) 10.00 Слово-муз. авд., 14.00 „Лінивий князь" муз. казка для дітей. 14.45 Квартет цитристів, 15.05 Невідомі романт. твори у вик. солістів, 19.00 Твори на віольонч. і форт., **Будапешт** (549,5) 12.30 Концерт оп. орх., 15.50 Циг. музика, 17.00 Спів, 19.15 Сальон. музика. **Мілано** (368,6) 12.15 Форт. ресітал, 13.10 Розр. програма, **Рим** (420,8) 17.00 Концерт присв. творчості Ліста, 20.35 „Ля Монтаріні" оп. Кальмана.

Львівське радіо.

Субота, 2. травня 1936.

6.30, 7.40 Ран. авдиція, 7.35 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Огляд видань, 12.25 Концерт камер. орх., 13.10 Домашнє господарство, 13.15 Концерт бажань, 14.30 Інструменталісти з гр. пл. 15.00 „Приятельська прислуга" новеля Каз Пежинського, 15.15 Польська морська торговля, 15.20 Біржа, 15.30 Концерт, 16.05 Лекція фр. мови 16.20 Театр Уяви: „Вода" для ст. дітей, 16.50 Форт. ресітал, 17.15 Арії та пісні в вик. Гавр. Матисяка, 17.35 Роля т. зв. інтелігенції в культурі середовища, 17.45 Свято львівської катедри, 17.55 Сільва рерум, 18.55 Програма на завтра, 19.05 Авд.: „Молодий консерватист слухає свого репертуару" (форт.), 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.39 Спортові вістки, 19.45 Актуальна гутірка, 20.00 Вечір серенад Вал. Єнджеєвської (сопр.) і хору солістів, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Із сучасної Польщі. 21.00 Молодь пізнає свій край, 21.30 „В гори, в гори, любий брате" (Залізничкою на Каспровий Верх), 22.00 До танку, гр. пл., 22.30 Апель шлеських повстанців, 23.0 Концерт орх. з участю Ір. Гадейської (сопран).

Неділя, 3. травня 1936.

9.00—9.50 Раннішня авдиція, 10.00 Гр. пл. 11.57 Сигнал часу, 12.03 Театр. огляд, 12.15 Муз. поранок; у перерві ок. 13.00 Театр Уяви: „Оси" комедія Арістофана (фрагм.), 14.00 „Смерть п. Заглоби", новеля Ст. Цверчакевича, 14.20 Нар. музика з гр. пл., 15.00 Година хлібороба 16.00 Для ст. дітей: Хвилина питань, 16.15 Серенади в вик. інстр. квартету, 16.45 „Сплячє військо" авд. Ем. Імелі, 17.10 Танкова музика. 17.50 Актуальна гутірка, 18.00 Спів у супр. форт., 18.30 Театр Уяви: 3-ій Травень — Ст. Надзіна, 19.10 Спортові вістки 19.15 Реклям. концерт, 19.30 Пісоньки в вик. Данового хору з гр. пл., 19.45 Літерат. новини, 20.00 Концерт орх., 20.45 Виїмки з творів Й. Пілсудського, 20.50 Вечірній денник, 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.30 у плоскій Швайцарії. 21.45, 21.46 Спортові вістки, 22.00 Танкова музика в вик. орх., 23.05 Танкова музика з гр. пл.

БІРЖА.

Варшава, 1. 5. ПАТ.

Бельги бельг. 90.01, 89.58 Долярн ам. 5.32, 5.29, Дол. кан. 5.29, 5.25, Франки фр. 35.08, 34.94, Франки шв. 173.24, 172.40, Фльорени гол. 361.47, 359.75, Фунти англ. 26.34, 26.16, Гульдени данц. 100, 99.55, Корони чеські 19.25, 18.80, Корони данські 117.54 116.60, Корони шведські 135.78, 134.80, Корони норв. 132.33, 131.35, Ліри італ. 34.50, 32.50, Марки фінські 11.30, 11.10, Марки нім. 141.00, 138.00, Пезети еспбь. 50, 63.50. Шил. австр. 89, 95,

Девізи.

Бельгія 89.83, 90.01, 89.65, Берлін 213.98 прод., 212.92 купно, Данціг прод. 100, купно 99.80, Амстердам 350.75, 361.47, 370.03, Копенгага 117.25, 117.54, 116.96, Льондон 26.27 26.34, 26.20, Н. Йорк чеки 5.31 і 3/4, 5.33, 5.30 і пів, Ню Йорк кабель 5.31 і сім восьмих — 5.33 і одна восьма — 5.30 і пять восьмих; Осльо 132.33 пр. 131.67 куп.; Париж 35.01 — 35.06 — 34.94; Прага 21.95 — 21.99 — 21.91. Стокгольм 136.78 пр. 135.12 куп.; Цюріх 172.90 — 173.24 — 172.56; Відень 100 пр. 99.60 куп.; Мілано 42.50 пр. 42.00 куп.; Гельсінґфорс 11.60 пр. 11.54 куп.; Мадрид 72.70 пр. 72.40 куп. Монтреаль 5.29 і одна четверта пр. 5.26 і три четверті куп.

Акції.

Польський Банк 98—97.50.

Папери.

3 івест. 1 еміс. 66.50—66.75 (66.50), друга ем. 66; 6 долярова 73; 7 стабіл. 61—61.50 (ост. дрібні) — до 68 сотки.

Заставні листи: 4½% дол. Т. К. З. 39—41, 5% дол. Б. Г. 49—51, 4% Зд. Б. Г. 39—41, 4½% Зд. Б. Г. 41—43, 4½% Ком. 51—53, 4% Ком. 45—47.

Долярівки: Долярівки 50—52, Інвестиційна І. ем. 65—67, Інвестиційна II ем. 64—66, Будовляна 24—25.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 1-го травня н. р. кооперативам платив за: льоко Львів

1 кг. масла десер.	2.55 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.60 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.60 „
1 л. молока	0·15 „
1 к. яєць	2.45 „

Тенденція на масло і на яйця слаба, на молоко вдержана.

Маслосоюз повідомляє, що від 1. V. н. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3):

Курки мол. товсті без остріг 1. кл. 1.10 зол
Курята молоді товсті 1. кл. 1.60 „

Приймає кури в необмеженій кількости.
Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.
Приймає нових доставців.

Рахунок Білянсу Земельного Банку Гіпотечного

за рік 1935.

ЧИННИЙ СТАН:

	Золоті	Золоті
Каса і суми до диспозиції в Банку Польськім і П. К. О.		283.006·46
Валюти		46.636·93
Цінні папери:		
а) державні позички	164.234·78	
б) гіпотечні папери	28.275·17	
в) акції	4.517·60	197.027·55
Уділи і акції в консорц. інтересах		45.989.50
Краєві банки	33.057·63	
Заграничні банки	24.471·14	57.528·77
Здисконтовані векслі		1,595.833·63
Біжучі рахунки (дебетові сальда)):		
а) забезпечені	480.448·26	
б) незабезпечені	59.841·45	540.289·71
Термінові позички		3,121.247·87
Належитости з конверзійних умов		852.355·98
Недвижимости		474.469·31
Ріжні рахунки		1,937.667·06
Гіпотечні позички		207.694·67
Гіпотечні відсотки		35.769·32
		9,395.516·76

ДОВЖНИЙ СТАН:

	Золоті	Золоті
Власні капітали:		
а) акційний	5,000.000·—	
б) резервовий	237.309·66	
в) прочі резерви	31.482·84	
г) амортизаційний капітал	169.164·33	5,437.956·82
Вклади:		
а) термінові	969.353·55	
б) а віста	1,111.448·22	2,080.801·77
Біжучі рахунки (кредитові сальда)		380.634·07
Інкасові зобовязання		1.471·72
Реескопт		367.472·68
Дисконто акцептів Акцепт. Банку		602.998.—
Заграничні банки		2.665.86
Ріжні рахунки		279.298·14
Заставні листи		207·694·67
Непідняті купони заст. листів		32.114·8[illegible]
Векслеві відсотки на рік 1936		18.085·03
Зиск		34.323·20
		9,395.516·76

Гарантії 4.699·—
Інкасо 34.294·50

Рахунок страт і зисків

ВИДАТКИ:

	Золоті
Виплачені відсотки і провізії	135.188·83
Адміністраційні кошти	259.460·72
Податки	32.013·86
Амортизація	6.291·03
Відписи	98.637·87
Ріжні	9.707·52
Зиск	34.323·20
	575.623·03

ДОХОДИ:

	Золоті
Зиск з 1934 р.	28.806·01
Побрані відсотки і провізії	461.498·28
Курсові ріжниці	17.777·24
Доходи з недвижимости	10.042·52
Ріжні	57.498·98
	575.623·05

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:
Євген Барановський. Маркіян Кисілевський. Інж. д-р Михайло Холевчук.

ГОЛ. БУХГАЛЬТЕР:
Яків Косоноцький.

ДИРЕКЦІЯ:
Володимир Сінгалевич, Д-р Павло Кривуцький
Степан Волошиновський.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.